

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างกฎกระทรวงกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาหรือจำเลยระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาคดี
ไว้ในสถานที่อื่น พ.ศ.

หลักการ

กำหนดลักษณะของสถานที่อื่นที่ใช้ในการขัง วิธีการควบคุม และมาตรการเพื่อป้องกันการหลบหนี
หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

เหตุผล

โดยที่การอำนวยความสะดวกตามมาตรา ๘๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
ยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับสภาพของ
เรือนจำยังมีภาวะนักโทษล้นเรือนจำ อีกทั้งกฎกระทรวงกำหนดสถานที่อื่นที่ใช้ในการขัง จำคุกหรือควบคุม
ผู้ต้องหา จำเลย หรือผู้ซึ่งต้องจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุด พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งออกตามบทบัญญัติของกฎหมาย
ดังกล่าวยังมีข้อจำกัดในการบังคับใช้ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และเพื่อให้การควบคุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่อยู่
ระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาภายในสถานที่อื่นเป็นไปตามหลักการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็น
ผู้บริสุทธิ์ตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

สาระสำคัญ
ร่างกฎกระทรวงกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาหรือจำเลยระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาคดี
ไว้ในสถานที่อื่น พ.ศ.

ร่างกฎกระทรวงกำหนดวิธีการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาหรือจำเลยระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาคดีไว้ในสถานที่อื่น พ.ศ. มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๒ ข้อ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. คำนิยาม กำหนดนิยาม “การขัง” หมายความว่า การขังผู้ต้องหาหรือจำเลยในระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาคดี “ผู้ถูกขัง” หมายความว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่อยู่ระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาคดี ซึ่งศาลมีคำสั่งขังตามมาตรา ๘๔/๑ “ผู้ควบคุม” หมายความว่า ผู้ซึ่งศาลมีคำสั่งแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ควบคุมดูแล และรับผิดชอบผู้ถูกขัง โดยอาจเป็นเจ้าพนักงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือบุคคลอื่นที่ศาลเห็นสมควรกำหนดให้เป็นผู้ควบคุม

๒. ลักษณะสถานที่อื่นที่ใช้ในการขังผู้ต้องหาหรือจำเลยในระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาคดี อาจเป็นบ้านพักอาศัยของบุคคล สถานที่ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานรัฐ สถานที่ที่ดำเนินการโดยเอกชน หรือสถานที่อื่นใดที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ วิธีปฏิบัติต่อผู้ต้องหา หรือจำเลย ซึ่งต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) มีอาคารสถานที่ที่มั่นคงแข็งแรง และมีอาณาเขตที่แน่นอน

(๒) มีการติดตั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถสื่อสารหรือตรวจสอบการเข้าออกของบุคคลได้ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัย การควบคุม ตลอดจนการป้องกันการหลบหนี หรือการก่อให้เกิดความเสียหาย

๓. คำสั่งของศาลให้ขังผู้ต้องหาหรือจำเลยระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาคดีไว้ในบ้านพักอาศัยของบุคคล ผู้ร้องขออาจเสนอความเห็นเพื่อให้ศาลมีคำสั่งใช้วิธีการหรือมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ (๑) ให้ผู้ถูกขังอยู่ภายในที่พักอาศัยตลอดเวลา เว้นแต่การออกไปรักษาพยาบาล หรือการบำบัดรักษาตามที่ศาลสั่ง (๒) ให้ผู้ถูกขังอยู่ภายในที่พักอาศัยตลอดเวลา เว้นแต่การออกไปประกอบอาชีพ หรือการศึกษาเล่าเรียน หรือ (๓) ให้ผู้ถูกขังอยู่ภายในที่พักอาศัยเฉพาะเวลาที่ศาลกำหนดเท่านั้น ทั้งนี้ ศาลอาจสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางร่วมกับมาตรการอื่นก็ได้

๔. การจัดอบรมบุคคลผู้ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุม ให้กรมราชทัณฑ์จัดให้มีการอบรมบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุม เพื่อให้ทราบถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ แนวทางและมีสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยมาตรฐานการอบรมให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมราชทัณฑ์กำหนด

๕. อำนาจหน้าที่ของผู้ควบคุม ให้ผู้ควบคุมตรวจสอบความถูกต้องของตัวผู้ถูกขัง ดูแลช่วยเหลือผู้ถูกขัง และจะใช้กำลังบังคับแก่ผู้ถูกขังไม่ได้ เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อป้องกันตัว หรือผู้ถูกขังพยายามหลบหนี นอกจากนี้ ผู้ควบคุมมีหน้าที่รายงานข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นต่อศาล

๖. สิ่งของต้องห้ามมิให้ผู้ถูกขังนำเข้าไปในสถานที่อื่น ได้แก่ (๑) ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ และสารระเหย รวมถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสพ (๒) สุราหรือของมีเมาอย่างอื่น (๓) อาวุธหรือสิ่งที่มีอาจใช้เป็นอาวุธหรืออาจก่อให้เกิดอันตรายหรืออับศึภัย (๔) วัสดุ อุปกรณ์ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจนำไปใช้ในการก่อเหตุร้าย
